

УДК 81'25

ББК 81.2-7

ВІДТВОРЕННЯ ІДІОЛЕКТНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОВЛЕННЯ ПЕРСОНАЖА СИРНИКА В ПЕРЕКЛАДІ АНІМАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ "ТАЧКИ" І "ТАЧКИ 2" УКРАЇНСЬКОЮ, НІМЕЦЬКОЮ Й ІСПАНСЬКОЮ МОВАМИ

МАТКІВСЬКА Н.А.

Київський національний лінгвістичний університет

У статті уточнено визначення поняття ідіолекту та можливі стратегії його відтворення в перекладі анімаційних фільмів. Основну увагу приділено виявленню стратегій і тактик (засобів) відтворення ідіолекту персонажа Сирника в перекладах анімаційних фільмів "Тачки" і "Тачки 2" українською, німецькою й іспанською мовами. З'ясовано, що перекладачі керувались однією з мікростратегій адаптації, зокрема доместикацією, що реалізовувалась за допомогою використання суржику в українському перекладі, а також сленгу й розмовних варіантів – у німецькому та іспанському перекладах.

Ключові слова: ідіолект, стратегія, доместикація, відтворення, переклад анімаційних фільмів.

The paper deals with the conception of idiolect and possible strategies of its reproduction in the translation of animated films. The focus is made on investigation of means and strategies applied in terms of reproduction of animated film character Mater's idiolect in the Cars and Cars 2 translations into Ukrainian, German and Spanish. The research concludes that the translators resorted to one of the microstrategies of adaptation, in particular domestication, which was realized through use of surzhyk (mixture of Ukrainian and Russian) in the Ukrainian translation, slang and colloquial forms in the German and Spanish translations.

Key words: idiolect, strategy, domestication, reproduction, animated films translation.

Сучасний аудіовізуальний переклад дедалі продовжує домінувати і не лише в іноземних наукових працях з перекладознавства (Й. Гамбієр [12], В. Горшкової [2], Г. Готліб [13], Х. Діас Сінтаса [18], Дж. Зубірія [22], Й. Іварсона [14], І. Ігнат'єва [3], Ф. Карамітлоглу [15], Г.-М. Льюкен [17], Р. Магасова [5], П. Райха [19] та ін.), про що вже йшлося в нашій попередній публікації (Вісник КНЛУ. Серія Філологія – Том 17, № 2). Останнім часом в українській перекладацькій теорії з'являється все більше праць, присвячених вивченню проблем аудіовізуального перекладу (В. Вострецова [1], А. Кулікова [4], А. Мельник [6], Т. Монахова [7] та О. Полякова [8]), актуалізуючи як класичні питання перекладу, зокрема перекладацьких стратегій, так і нові, – пов'язані з мультикультурним характером сучасної кіноіндустрії, який так чи інакше виявляється і в феномені ідіолекту.

Під ідіолектом розуміють ансамбль лінгвістичних характеристик індивідуума, що перебуває під впливом географічного, освітнього та навіть фізичного факторів, які охоплюють клас, стать, расу, історичні умови і формують особисті риси його мовлення [21, р. 7]. Ідіолект – мова індивідуума, індивідуальний спосіб використання мовних засобів. Можна говорити про певний індивідуальний стиль, коли кожний мовець володіє більшою чи меншою мірою виразними індивідуальними мовними, стилістичними навичками, мовленнєвими звичками. Ідіолект відображає не тільки особистість, переконання, темперамент, а також соціолінгвістичну біографію людини – індивідуальну участь у комунікативних ситуаціях як пережитих у досвіді, так й актуальних з властивою їм мовною поведінкою [20, с. 20].

Переважно різні аспекти відтворення ідіолекту аналізували на матеріалі художньої літератури (П. Лопез Руа [13], Ф. Федерічі [10], Д. Формічі [11], М. Чічіорні [11] та ін.), а тому на часі дослідження цього явища в перекладах анімаційних фільмів різними мовами.

Мета статті – виявити стратегії і тактики (засоби) відтворення ідіолекту персонажа Сирника в перекладах анімаційних фільмів “Тачки” та “Тачки 2” українською, німецькою й іспанською мовами.

Завдання:

- уточнити дефініцію поняття “ідіолект” у перекладознавстві;
- виокремити стратегії відтворення ідіолекту в перекладі;
- визначити тип перекладацьких стратегій відтворення ідіолекту персонажа Сирника в перекладах анімаційних фільмах “Тачки” і “Тачки 2” українською, німецькою та іспанською мовами.

Матеріал дослідження – англійські анімаційні фільми “Тачки” і “Тачки 2” та їхні переклади українською, німецькою та іспанською мовами.

Досліджуючи проблему відтворення в перекладі художньої літератури ідіолектів та мов меншин, Ф. Федерічі виділяє два підходи: 1) *консервативний* та 2) *експериментальний* [10, р. 10]. Коли перекладачі не намагаються протистояти нормам, вони є консервативними щодо очікувань цільової аудиторії та уникають будь-яких нестандартних варіантів мови. Коли перекладачі намагаються показати відмінності у цільовій мові, використовуючи різноманітні варіанти мови, то їх можна вважати експериментальними. Таким чином, можна говорити про **стандартизацію** й **адаптацію** як дві можливі макростратегії відтворення ідіолекту в перекладі. Адаптація, у свою чергу, поділяється на дві мікростратегії: 1) *доместикацію*, що полягає у плавному, ідіоматичному та прозорому відтворенні, яке нівелює іноземні характеристики оригіналу і підлаштовує його до потреб і цінностей цільової культури, та 2) *форенізацію* – виділення та підкреслення іноземної ідентичності тексту оригіналу. Також варто зауважити, що можуть поєднуватися дві стратегії, коли домінує одна з них, проте є незначні характеристики іншої. Відтак, виокремлюємо ще одну проміжну стратегію *стандартизацію-доместикацію*, коли домінує перша стратегія, проте є незначні риси другої (Рис. 1).

Рис.1 Перекладацькі стратегії відтворення ідіолектів персонажів

Головний герой мультфільму “Тачки” та “Тачки 2” буксир Сирник – один із найколіоритніших персонажів, який уособлює неосвіченого простого хлопця. Прототипом для створення цього персонажа слугував Дін Вокер, президент Канзаської історичної асоціації траси 66 (route 66), який вразив одного з творців фільму своєю легкою вдачею та кумедністю. Проте, прототипом мовленнєвих особливостей слугував Харлі Расел з Еріка, Оклахома, природний голос якого характеризується таким самим звучанням і манерами, як і голос персонажа Сирника.

В англійському варіанті цей образ створюється за допомогою використання провінційного Південного сільського діалекту англійської мови у Сполучених Штатах Америки, який характеризується фонетичними відмінностями, тобто специфічною вимовою, гучними фразами та, як правило, ненормативним синтаксисом. Варто зазначити, що основними характеристиками ідіолекту персонажа Сирника в англомовному варіанті є специфічна вимова, притаманна представникам Півдня США, використання сленгових і розмовних фраз. Завдяки такому ідіолекту творці анімаційного фільму створюють певний образ персонажа, що викликає у глядачів певні асоціації або конотації. В англомовній аудиторії персонаж Сирник репрезентує простого хлопця-провінціала з сільської місцевості Півдня США, який має веселу вдачу [9].

20:50 Mater: <u>Oh-ho!</u> <u>That jet lag really</u> <u>done a number on you</u>	Сирник: <u>Оце тебе</u> <u>так розтрусило в</u> <u>самальоті.</u>	Hook: <u>Dieser Jetlag</u> <u>haut bei dir ja ganz</u> <u>schön rein, was?</u>	Mate: <u>Eso de jet lag</u> <u>te ha dejado echo</u> <u>polvo.</u>
---	---	--	--

Сирник здивований поведінкою Блискавки МакКвіна і вважає, що це є результатом виснажливого перельоту. Сленговий вислів *to do a number on somebody* означає “погано вплинути на когось, зашкодити комусь” [27]. *Jet lag* означає “порушення біоритмів організму через багатогодинний переліт у літаку” [29]. До того ж, варто вказати на таку рису ідіолекту персонажа, як граматичні помилки, зокрема у цій репліці – відсутність допоміжного дієслова *has*. В українському перекладі використано суржикове слово *самальот* та розмовне слово *розтрусити*, що якнайкраще передають значення й емоційність оригінального висловлювання та ідіолектні характеристики персонажа.

У німецькому перекладі спостерігаємо використання сленгового вислову *haut rein*, що означає “вдаряти” [31]. Німецька мова та переклади німецькою мовою характеризуються великою кількістю запозичень із англійської мови, що легко входять у її лексичну систему. Тому в німецькій версії цієї репліки використовується лексема *jetlag*. Використання таких запозичень є характерною рисою мовлення цього персонажа німецькою мовою.

В іспанському перекладі ідіолектні риси персонажа відтворюються за допомогою сленгового вислову *echo polvo*, що означає “впливати, вдаряти” [26]. Цікаво, що в іспанському перекладі також використовується запозичення з англійської мови *jellag*, проте вимовляється на іспанський манер.

25:58 Mater: <u>It has</u> <u>turned.</u>	Сирник: <u>Від нього</u> <u>ковбасить.</u>	Hook: <u>Es ist nicht</u> <u>mehr arisch.</u>	Mate: <u>Está caducado.</u>
--	---	--	-----------------------------

У цій сцені Сирнику стало погано, адже він переплутав японську гірчицю васабі із фісташковим морозивом. У цьому контексті сленговий вислів *it has turned* означає “погіршення стану організму”, тобто васабі погано вплинуло на Сирника [27]. В українському перекладі використовується сленговий вислів *ковбасити*, що означає “погано почуватись після дії якихось речовин” [23]. У німецькому та іспанському перекладах не спостерігається сленгових або розмовних варіантів.

9:45 Mater: <u>Oh,</u> <u>man, you ain't going</u> <u>to believe the things</u> <u>I got planned for us!</u>	Сирник: <u>Я склав для</u> <u>нас таку програму,</u> <u>ми стільки дров</u> <u>нарубаємо.</u>	Hook: <u>Mcqueen, du</u> <u>glaubst ja gar nicht,</u> <u>was ich alles für uns</u> <u>zwei geplant hab.</u>	Mate: <u>Jo, chico, no te</u> <u>vas a creer lo que</u> <u>tengo planeado para</u> <u>los dos.</u>
---	--	--	---

В англомовному анімаційному фільмі серед характерних рис мовлення персонажа наявна граматична помилка, зокрема, відсутність допоміжного дієслова *have*, вжита скорочена форма *ain't* та сленгова лексема *man*, що перекладається як “хлопець, чувак” [30]. В українському перекладі використовується фразеологізм *нарубати дров*, що означає “повестися необдуманно,

припуститися помилок, завдати шкоди” [24]. Хоча така заміна не повністю відповідає змісту та формі оригіналу, проте вона відтворює смислове навантаження оригіналу, а саме те, що Сирник та Блискавка Макквін добре проведуть час та розважаться. Варто зауважити, що використання фразеологізмів і крилатих висловів в українському перекладі відтворює кумедність персонажа Сирника.

У німецькому варіанті можна звернути увагу лише на відсутність закінчення 1 особи однини -e у дієслові *hab*. В іспанському перекладі вигук *¡o* виконує функцію дуже пом’якшеного нецензурного слова на кшталт *блін* [25].

9:50 Mater: <i>You ready to have some serious fun?</i>	Сирник: <i>Що відірвемось на всі ресори?</i>	Hook: <i>Bereit für ernsthaften Spaß mit Hook?</i>	Mate: <i>¿Estás preparado para divertirte?</i>
--	--	--	--

Ідіолект персонажа Сирника виявляється в оригінальній репліці через граматичну помилку при формулюванні запитання, а саме: відсутність допоміжного дієслова *are*. Продовжуючи тему про розваги, в українському перекладі використано сленгове слово *відірватись*, що означає “надзвичайно добре відпочити, весело провести час” [23]. Такий вибір підтримує образ простого хлопця Сирника. До того ж, використовується лексема *ресори*, що означає “пружну частину (деталь) підвіски між віссю і кузовом вагона, машини тощо, призначена для пом’якшення ударів під час їзди” [24] і свідчить про підтримку загальної автомобільної тематики. У німецькому перекладі спостерігається аналогічна ситуації, що і в оригіналі, а саме: відсутність дієслова *bist*. В іспанському перекладі не спостерігається розмовних або сленгових засобів відтворення ідіолекту персонажа.

10:00 Mater: <i>What'd you think? I snuck in here when nobody was lookin' and pretended to be your waiter so I could hang out with you?</i>	Сирник: <i>А ти що думаєш, що я нишком проліз сюди, поки не було охвіщантів, щоб з вами тут потусуватись?</i>	Hook: <i>Was denkst du denn, dass ich das nicht tue und mich hier nur heimlich reingeschlichen habe und als Kellner ausbebe damit ich mit euch zusammen sein kann?</i>	Mate: <i>¿Acaso crees que me he colado cuando nadie miraba y fingí ser tu metre solo para estar contigo?</i>
---	---	--	--

В англomовному варіанті анімаційного фільму можна виокремити декілька характерних рис ідіолекту персонажа Сирника. Перш за все, це сленгова лексема *hang out*, що означає “ошиватись, тусуватись” [30]. Ще однією рисою є використання скорочених форм *What'd, lookin'*. В українському перекладі можна помітити кілька лексем, які підтримують провінційний образ Сирника. Перш за все, розмовний варіант *шо* від вигуку *що*. *Шо* – завжди було ознакою неосвіченості та виділяло провінціалів. Перекладач також вдається до заміни звуку /*φ*/ на звукосполучення /*хв*/, що є також ознакою розмовності. Свою роль виконує сленгова лексема *потусуватись*, що означає “зустрітись з друзями, приємно відпочити у компанії” [23]. У німецькому та іспанському перекладах не спостерігається сленгових або розмовних варіантів.

16:55 Mater: <i>Your drink, sir.</i>	Сирник: <i>Ваш кампот, пане.</i>	Hook: <i>Ihr Getränk, Sir</i>	Mate: <i>Su chupito, señor.</i>
--------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	---------------------------------

Хоча в оригінальній репліці не продемонстровані специфічні ідіолектні характеристики персонажа, досить цікавими є переклади українською та іспанською мовами. В українському перекладі використовується розмовний варіант *кампот*. *Компот* – солодкий напій з фруктів та ягід, зварених у воді [24]. Проте, дуже часто представники сільської місцевості замість компот говорять *кампот*. Використовуючи цей варіант в українському перекладі перекладач наголошує на провінційному походженні Сирника.

У німецькому перекладі особливостей не спостерігаємо. В іспанському тексті досить цікавою є лексема *chupito*, яке утворена за допомогою пестливого суфікса *-to*, що означає “алкогольний напій” [26].

36:30 Mater: <i>Is there going to be cable where you is so I can watch the rest of the race?</i>	Сирник: <i>Хараішо, зделаєм. А там є тєлік, щоб додивитися перегони?</i>	Hook: <i>Gibt's n' da wo Sie im Moment sind n' Kabelanschluss? Ich möchte den Rest vom Rennen nicht verpassen.</i>	Mate: <i>¿Dónde estás hay tele por cable para que pueda seguir viendo la carrera?</i>
--	--	--	---

В англомовному варіанті анімаційного фільму серед ідіолектних рис мовлення Сирника можна виокремити розмовний варіант *cable*, що означає “телевізор, телебачення”. Іншою рисою є граматична помилка, зокрема неузгодженість підмета *you* та присудка *is* замість *you are*. В українському перекладі можна простежити використання кількох суржикових лексем, а саме: *хараішо* замість літературної форми *добре*; *зделаєм* замість *зробимо або виконаємо*; а також розмовної форми *тєлік* замість *телевізор* або *телебачення*.

У німецькому варіанті анімаційного фільму ідіолектні характеристики персонажа відтворюються за допомогою скорочених форм *Gibt's n' ma n'* замість повних, а також сленговий варіант *Kabelanschluss*, що також означає “телевізор” або “телебачення” [31].

38:52 Mater: <i>Hey, new lady friend, you like flowers?</i>	Сирник: <i>Чуєте, дєвушка, а ви любите цєсти?</i>	Hook: <i>Hey, neue Freundin, mögen Sie Blumen?</i>	Mate: <i>¡Eh, amigueta! ¿Te gustan las flores?</i>
---	---	--	--

В англомовному варіанті анімаційного фільму серед ідіолектних особливостей мовлення персонажа можна виокремити лише граматичну помилку при формулюванні запитання, зокрема відсутність допоміжного дієслова *do*. Як уже зазначалось, основним засобом відтворення образу неосвіченості та провінційності Сирника в українському перекладі є використання суржику. *Дєвушка* – суржиковий варіант слова *дівчина*, а *цєсти* – замість *квіти*. У німецькому перекладі особливостей не спостерігається, а в іспанському – використання пестливого суфікса *-ta* у лексемі *amigueta*, що означає “подруга” [26].

45:30 Mater: <i>Hey, doggonit! Look, it's my imaginary girlfriend!</i>	Сирник: <i>Йоксиль моксиль, це з моя добра знайома з радіо.</i>	Hook: <i>Hey, das ist ja der Wahnsinn, da ist meine Imagi-Dings-Freundin.</i>	Mate: <i>¡Retuercas! Pero si la que va ahí es mi novia imaginaria.</i>
--	---	---	--

В англомовній версії серед рис ідіолекту персонажа виокремлюємо використання сленгізму *doggonit*, що, переважно, означає “сильне здивування або занепокоєння” [27]. В українському перекладі використовується сленговий вислів *йоксиль моксиль*, що спочатку використовувалось у текстах російських пісень лайливого характеру, а потім увійшло до загального вжитку.

У тексті німецькою мовою єдиною особливістю є утворення складного іменника, проте цікавим є те, з яких частин він складений. Спочатку йде запозичення з англійської мови *Imagi*, що означає “уявний”, потім *Dings*, що означає “щось”, тобто Сирник сам не знає, що він хоче сказати, і просто вставляє слово “щось”, а в кінці звичайна лексема *Freundin*, яка перекладається як “дівчина”. В іспанському перекладі використовується обценна лексема *Retuercas*, що має значення м'якої лайки. Варте ще нагадати, що префікс *re-* використовується для підсилення значення та емоційності мовлення та є ознакою розмовності.

53:54 Mater: <i>You know, I knew this girl Doreen. Good-lookin' girl. Looked just like a Jaguar, only she was a truck!</i>	Сирник: <i>Якось знав я таку Галю. Гарна була як той Лєскус... тільки з кузовом.</i>	Hook: <i>Ich hab mal'n Mäd' gekanntt eine Lady gekannt, Doreen. Süßer kleiner Feger. Hat ausgesehen nicht wie'n Sportflitzer. War aber'n Truck.</i>	Mate: <i>Sabes, yo conocía una chica Doreen, ¡qué linda era! Estaba como un camión ¡pero era una camioneta.</i>
--	--	---	---

Досить цікавим в оригінальній версії анімаційного фільму є використання імені *Doreen*. Справа в тому, що це імя було популярним у 60-70-х роках, що може вказувати на вік мовця, а також одне із розмовних конотаційних значень цього імені – “симпатична або гарна дівчина” [28]. В українському перекладі спостерігаємо досить цікаві зміни, зокрема імені дівчини та марки автомобіля. Таким чином, *Dorin* була змінена на *Галю*. Ім’я *Галя* є поширеним в Україні та має національно-марковану символіку. Ягуар був замінений на *Лексус*, радше, перекручену назву *Лескус*. Таку заміну пояснити важко, можливо, на думку перекладача, для українців *Лексус* є шикарнішою та кращою машиною ніж *Ягуар*. Проте, перекручування назви свідчить про простоту персонажа.

У німецькому перекладі, перш за все, ідіолект Сирника відтворюється за допомогою скорочених форм артикля ‘n, сленгової лексеми *Mädl*, що означає “дівчина”, та сленгового вислову *Süßer kleiner Feger*, який найкраще можна перекласти як “гаряча штучка” [31]. Ще однією сленговою лексемою є *Sportflitzer*, що означає “спортивний автомобіль” [31]. В іспанському перекладі спостерігаємо використання пестливого суфікса *-ta* у лексемі *camioneta*, що означає “вантажівка” [25]. Таким чином, наголошується на красі дівчини-автівки, а додавання пестливих суфіксів стало засобом відтворення ідіолекту персонажа Сирника в іспанському перекладі.

В українському перекладі перекладач вдається до використання не лише фонетичних, але й більшою мірою лексичних засобів, які і підтримують образ провінційного неосвіченого хлопця. Важливою характеристикою ідіолекту персонажа Сирника в українському перекладі є використання крилатих виразів та фразеологізмів, що, у свою чергу, підсилюють його комічність та кумедність. Основним тактичним прийомом перекладача є використання суржику, адже в культурі українців люди, які розмовляють суржигом, асоціюються з провінційністю та певним чином неосвіченістю.

У німецькому перекладі ідіолектні характеристики персонажа Сирника відтворені за допомогою скорочених форм, сленгізмів та сленгових висловів, так само, як і граматичних помилок. Варто зауважити, що в німецькому варіанті відтворена простота образу, проте не відтворена ані неосвіченість, а ні провінційність його походження. Використаних засобів недостатньо, щоб відтворити всі або майже всі ідіолектні характеристики персонажа.

В іспанському перекладі відтворюється ідіолект персонажа за допомогою сленгових або розмовних слів та висловів, так само, як і утворення пестливих слів за допомогою пестливих суфіксів, що стало характерною рисою його мовлення. Таким чином, відтворилась простота та добродушність образу, але як і в німецькому варіанті не відтворилась ані неосвіченість, ані провінційність персонажа Сирника.

Якщо в англійському варіанті образ неосвіченого та провінційного Сирника створюється за допомогою специфічної вимови та граматичних помилок, які є характерними для Південного діалекту англійської мови у Сполучених Штатах Америки, а також сленгу, то в перекладах українською, німецькою та іспанською мовами перекладачі вдаються до доместикації та адаптують ідіолект цього персонажа. Варто зауважити, що засоби адаптації зовсім різні. В українському перекладі – це суржик, фонетичні девіації, лінгвокультуреми, крилаті вислови та фразеологізми. У німецькому перекладі персонаж відтворюється за допомогою граматичних помилок та сленгу, а в іспанській – сленгу та використання пестливих суфіксів у словах, які адаптує персонаж для дитячої аудиторії. Проаналізувавши переклад анімаційного фільму українською мовою та зіставивши його з варіантами німецькою та іспанською мовами, можна зробити висновок, що в ньому ідіолектні характеристики мовлення персонажа відтворюються за допомогою інших мовних засобів.

Підсумовуючи вищезазначене, вкажемо на такі висновки:

1. Ідіолект – це мовленнєві характеристики, притаманні індивідуума; це так званий голосовий відбиток, що розкриває соціолінгвістичну біографію мовця.

2. Підходи до відтворення ідіолекту можна поділити на консервативні та експериментальні. Серед перекладацьких стратегій при відтворенні ідіолекту виокремлюємо стандартизацію та адаптацію. Адаптація, у свою чергу, поділяється на доместикацію та форенізацію. Також можливе поєднання двох стратегій – макростратегії стандартизації та мікростратегії доместикації, що утворює нову проміжну стратегію.

3. Ідіолектні характеристички мовлення персонажа Сирника були відтворені у перекладі анімаційних фільмів “Тачки” і “Тачки 2” українською, німецькою та іспанською мовами за допомогою стратегії доместикації. Оскільки український переклад характеризується використанням великої кількості різноманітних мовних засобів (суржик, фонетичні девіації, лінгвокультуреми, крилаті вислови та фразеологізми), то можна говорити не лише про відтворення ідіолекту, але й про його створення у перекладі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вострецова В.О. До проблеми перекладу назв кіно- та мультфільмів (на матеріалі англійської та української мов) / В.О. Вострецова, Ю.С. Приходько // *Современные возможности науки* – 2009 : [материалы V междунар. науч.-практ. конф.]. – Прага : Образование и наука, 2009. – С. 82–84.
2. Горшкова В.Е. Теоретические основы процессоориентированного подхода к переводу кинодиалога : на материале современного французского кино : дис. ... докт. филол. наук : 10.02.05, 10.02.20 / Горшкова Вера Евгеньевна. – Иркутск, 2006. – 367 с.
3. Игнатъева И.Г. Перевод медиатекстов : особенности вербальных репрезентаций событийной компоненты фоновых знаний / И.Г. Игнатъева // *Вестник Московского университета. Серия 19 : Лингвистика и межкультурная коммуникация*. – 2009. – № 4. – С. 149–156.
4. Кулікова А.Є. Дублювання як один з основних видів аудіовізуального перекладу: недоліки та переваги [Електронний ресурс] / А.Є. Кулікова. – Режим доступу : <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/philosophy-and-philology/linguistics-and-foreign-languages-in-the-world-today/932-kulkova-a->
5. Матасов Р.А. Перевод кино / видео материалов: лингвокультурологические и дидактические аспекты : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Роман Александрович Матасов. – М., 2009. – 211 с.
6. Мельник А.П. Лінгвокультурні особливості перекладів сучасних анімаційних фільмів (на матеріалі української, німецької та англійської мов) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / А.П. Мельник, 2013. – 219 с.
7. Монахова Т.В. Лексико-семантичні особливості дублювання телесеріалу “Альф” українською мовою / Т.В. Монахова // *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія Філологічні науки*. – 2010. – Кн. 2. – С. 95–99.
8. Полякова О.В. Стратегія відбору ліпсик-відповідників за принципом фонетичного синхронізму у дубляжі англійських анімаційних фільмів українською / О.В. Полякова // *Наукові Записки Національного університету “Острозька Академія”*. Серія Філологічна. – Випуск 45. – Острого, 2014. – С. 305–307.
9. Carpenter E. Life changed at her café when Pixar dropped in [Electronic Resource] / E. Carpenter // *The Orange County Register*, 2012. – Available from : <http://www.ocregister.com/articles/houser-358737-caf-route.html>
10. Federici F.M. Translating Dialects and Languages of Minorities, Challenges and Solutions / F.M. Federici. – Bern : Peter Lang, 2011. – P. 11.
11. Formica D. Translating idiolects: Natalia Ginzburg’s *Lessico familiare* [Electronic Resource] / D. Formici, M. Cicioni. – Mode of Access : <http://www.academia.edu/4577540/>[...]

12. Gambier Y. Les Transferts linguistiques dans les médias audiovisuels / [éd. Y. Gambier]. – Paris : Presses Univ. Septentrion, 1996. – 246 p.
13. Gottlieb H. Subtitling / H. Gottlieb // Routledge Encyclopedia of Translation Studies / [ed. M. Baker]. – London; New York : Routledge. – P. 244–248.
14. Ivarsson J. Subtitling / Jonas Ivarsson. – Stockholm : Transedit HB, 1995. – 199 p.
15. Karamitoglou F. Towards the methodology for the investigations of norms in audiovisual translation [Electronic Resource] / Fotios Karamitoglou. – Mode of Access : [http://books.google.de/books?id\[...\]](http://books.google.de/books?id[...])
16. Lopez Rua P. The translation of idiolects in *The Catcher in the Rye*: an approach through lexicalized structures [Electronic Resource] / Paula Lopez Rua. – Mode of Access : <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=193768>
17. Luyken G.-M. Overcoming Language Barriers in Television. Dubbing and subtitling for the European Audience / George-Michael Luyken. – Manchester : The European Institute for the Media, 1991. – 280 p.
18. *New Trends in Audiovisual Translation* / [ed. J. Díaz Cintas]. – Bristol : Multilingual Matters, 2009. – 283 p.
19. Reich P. The film and the book in translation [Electronic Resource] / P. Reich. – Mode of Access : http://is.muni.cz/th/64544/ff_m/Diplomova_prace.pdf
20. Skudrzykowa A. Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej / A. Skudrzykowa, K. Urban. – Kraków–Warszawa, 2000. – 169 s.
21. Wales K. *A Dictionary of Stylistics* / K. Wales. – London : Pearson, 2011. – P. 197.
22. Zubiria J.B. Mapping the dubbing scene / J.B. Zubiria. – Bern, 2003. – P. 93–98.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

23. Словник сучасного українського сленгу. – Харків : Фоліо, 2006. – 350 с.
24. Тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uktdic.appspot.com/>
25. Diccionario de la lengua española [Recurso Electronico]. – Modo de Acceso : <http://www.rae.es/recursos/diccionarios/drae>
26. Diccionario español de definiciones, diccionario de sinónimos, traducciones, refranes y citas, libros, actualidad [Recurso Electronico]. – Modo de Acceso : <http://lexicoon.org/>
27. English slang dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.peevish.co.uk/slang/>
28. English Urban Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.urbandictionary.com/>
29. Longman Dictionary of contemporary English [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.ldoceonline.com/>
30. Slang dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.world-english.org/slang.htm>
31. Sprachnudel – Wörterbuch der Jetztsprache [Elektronische Ressource]. – Zugriffsmodus : <http://www.sprachnudel.de>

Дата надходження до редакції 05.06.2015